

เอกสารประกอบ

การอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนา Soft Skills
ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรรมสังคม

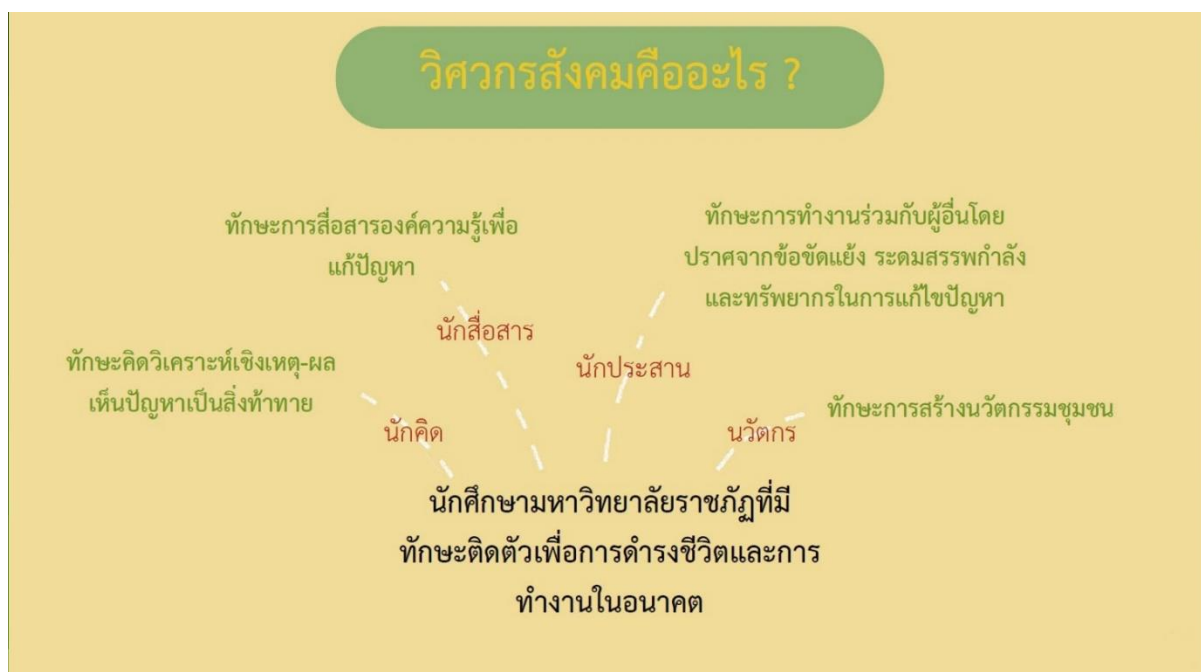
ปีการศึกษา 2565

ณ หอประชุมจามจูรี 1
และห้องกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ชั้น 3 อาคาร 20

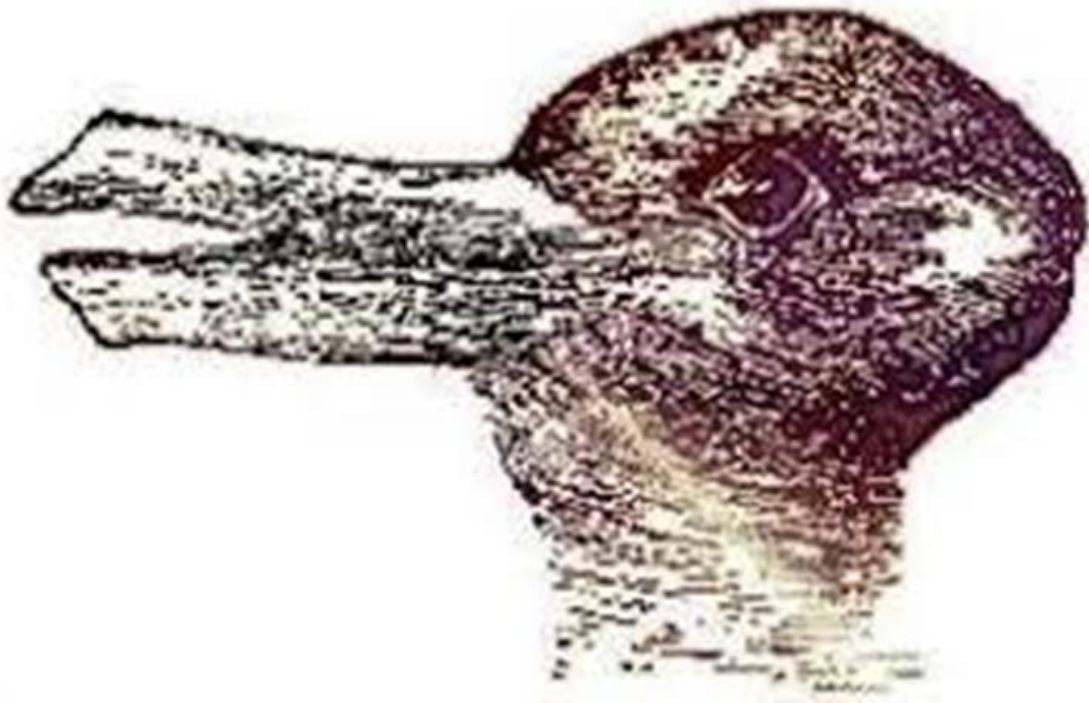
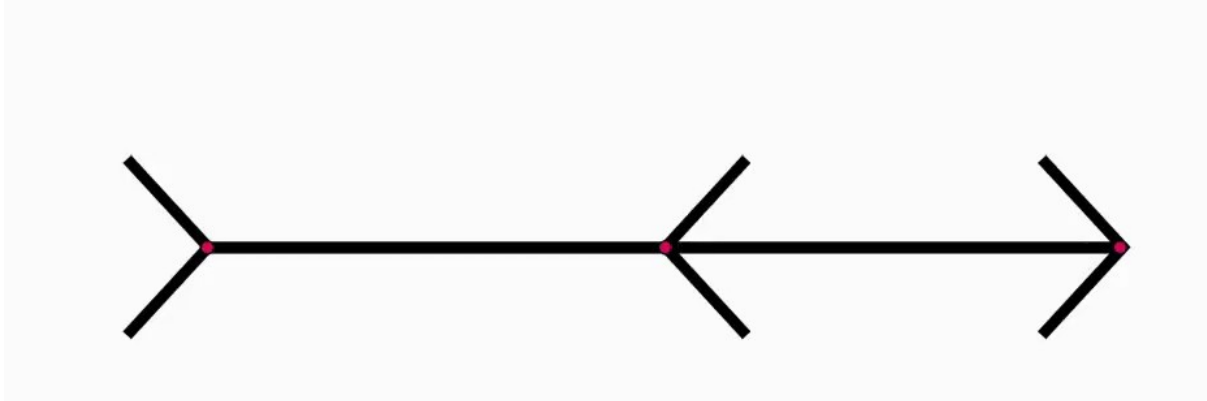
การพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

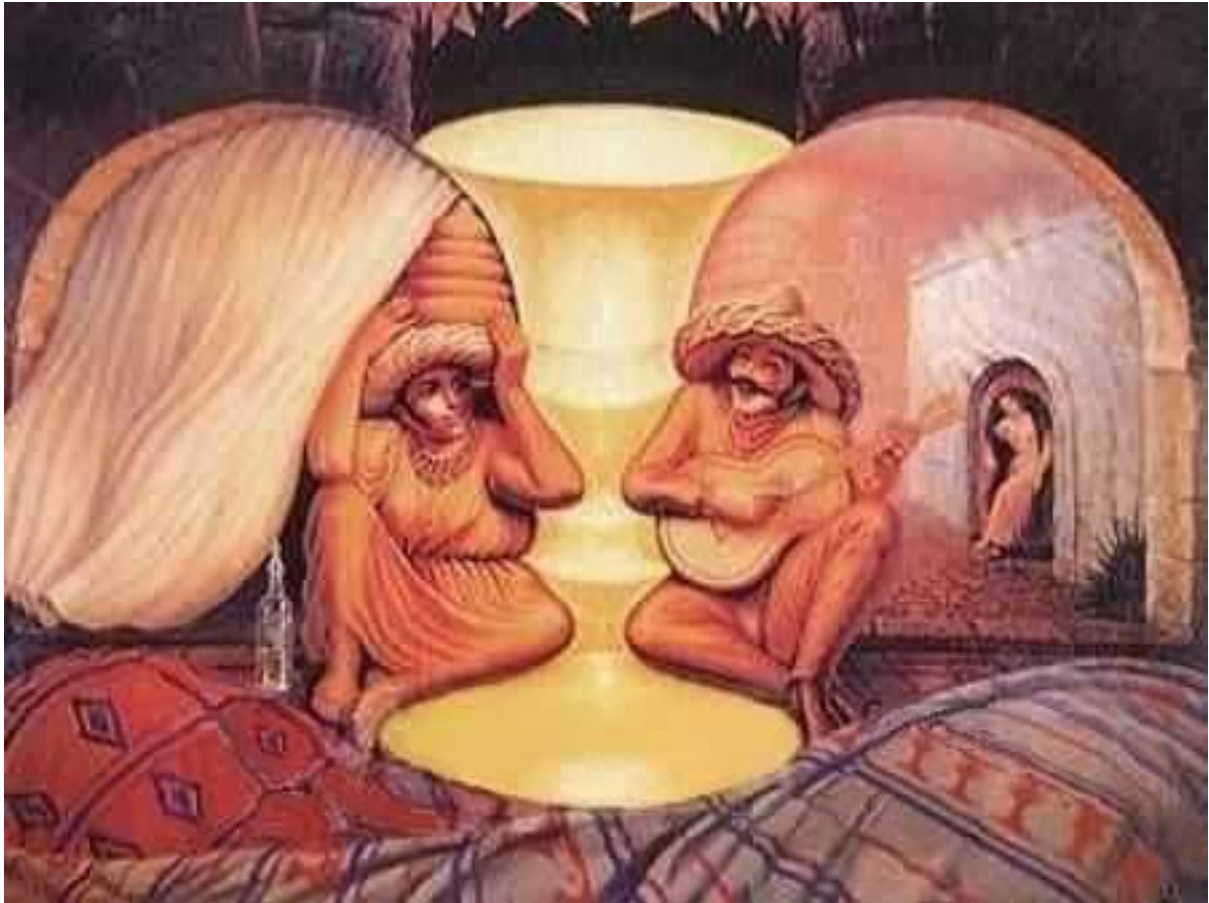
ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่ใน พรบ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2547 นักศึกษา บุคลากร ของมหาวิทยาลัยต้องใช้ท้องถิ่นเป็นฐานในการพัฒนา เพื่อให้ นักศึกษา และบุคลากร มีเครื่องมือและทักษะในการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร จึงกำหนดจัดการพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

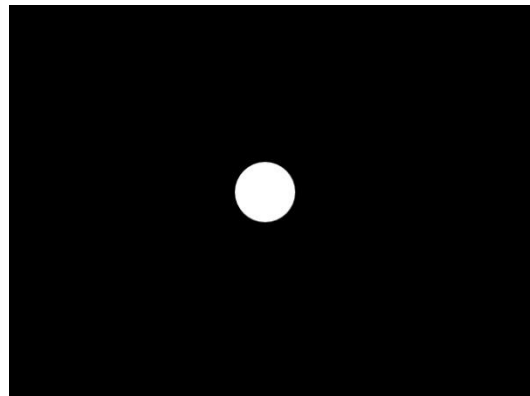
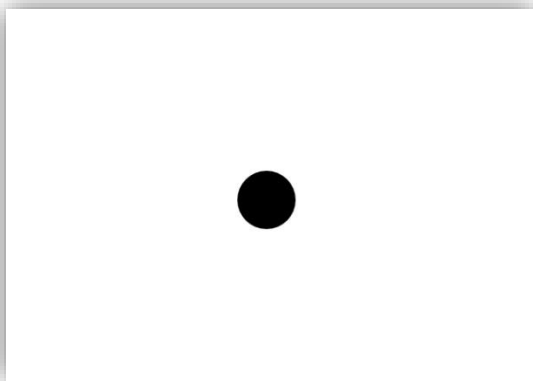
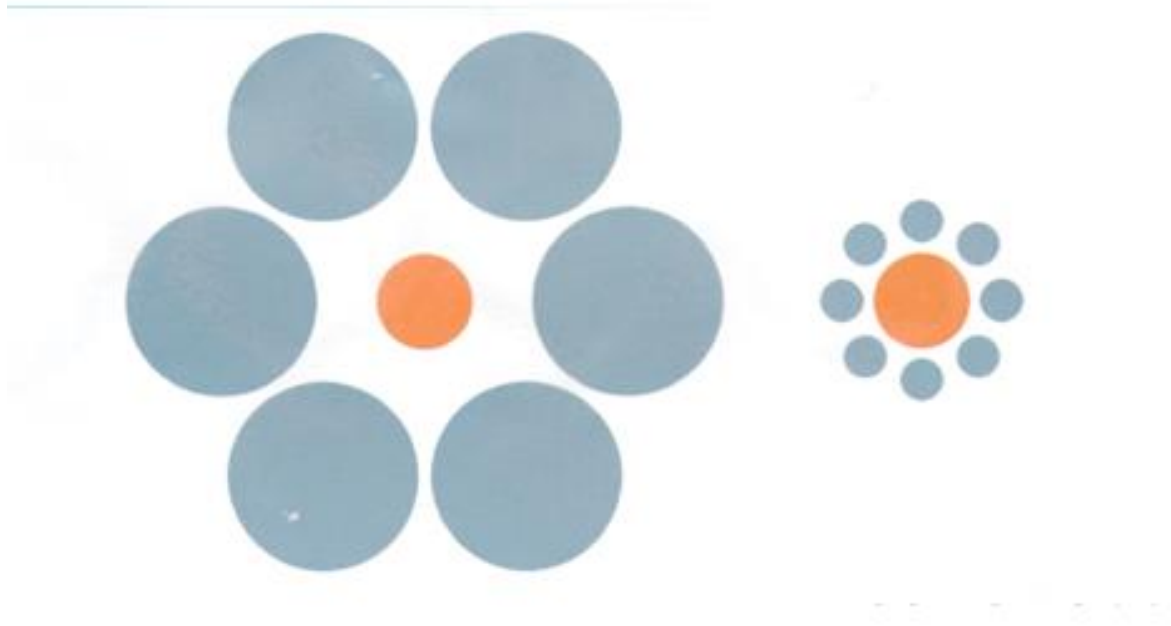
กิจกรรม เครื่องมือฟ้าประทาน

ความเห็นต่าง

- ภาพบางภาพ เรามองเห็นและรับรู้สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่
- ภาพบางภาพ เรามองเห็นและรับรู้แตกต่างจากคนส่วนใหญ่
- การรับรู้ความจริงของผู้คนในสังคมมีความหลากหลาย บางครั้งการรับรู้ของผู้คนอาจไม่ตรงกับความ เป็นจริง “ตามสภาพของสิ่งเร้า”
- สาเหตุของการเกิดความคลาดเคลื่อนมีได้หลายกรณี เช่น แสง ลักษณะของสิ่งเร้ามีการต่อเติม การ เปรียบเปรียบเทียบ หรือการเกิดมุมมองต่าง ๆ การต่อเติมสิ่งเร้า ประสบการณ์ที่แตกต่าง

- จากภาพมุลเลอร์-ไลเออร์ (Muller – Lyer illusion) ทำให้เราพบ “สิ่งที่เราเห็น” และ “สิ่งที่เรารับรู้” ซึ่งเป็นสถานะที่นำไปสู่การเข้าใจและการมองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ คนละด้าน นำไปสู่ความรู้สึกและการตีความความเข้าใจที่แตกต่าง ดังนั้น เพื่อสร้างสังคมที่มีความสมานฉันท์เราจึงจำเป็นต้องจะต้องเข้าใจ “ความแตกต่าง” ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการรับรู้ และพยายาม “เข้าใจ” ความแตกต่างที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ผลักให้คนที่มองแตกต่างกลายเป็นอื่น

ช่างสังเกต

จากรูปภาพรูปเดียวกัน แต่ละคนกลับจดบันทึกการสังเกต จากสิ่งที่เห็นได้ไม่เท่ากัน

- บางสิ่ง คนส่วนใหญ่มองเห็นเหมือนกัน
- บางคนไม่ทันสังเกต บางสิ่ง
- บางคน เห็นบางสิ่ง แต่ไม่ได้จดบันทึก
- บางคน จดบันทึกสิ่งที่เห็นได้อย่างละเอียด
- บางคน จดบันทึกสิ่งที่เห็นเฉพาะภาพรวม (เช่น จดบันทึก สิ่งที่เห็นว่า “รถยนต์” แต่ไม่ได้จดบันทึก รายละเอียด ของรถยนต์ที่เห็นว่ามีสีอะไร เป็นรถลักษณะไหน มีกี่ประตู
- บางคน อย่างละเอียด (เช่น ประตูรถยนต์ ล้อรถยนต์ ตัวถังรถยนต์ กระจกรถยนต์ พวงมาลัยรถยนต์ คนขับรถยนต์ ตุ๊กตา แว่นหน้ารถ ฯลฯ)
- การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสังเกต ถ้าทำคนเดียวจะได้ข้อมูลขึ้นเดียว แต่ถ้าร่วมมือกันหลายคนก็ช่วยเติมเต็มกันได้ เพราะเมื่อเราทำงานเป็นทีมจะได้ข้อมูลที่หลากหลาย แต่อย่าด่วนสรุป ต้องรับฟังข้อมูลของกันและกันและหารือกัน หากมีข้อขัดแย้ง ให้กลับไปทบทวน ตรวจสอบอีกครั้งว่าข้อมูลนั้นจริงหรือไม่ และเชื่อถือได้เพียงใด

เก็บคะแนน !!!!

หมี 3 ตัว

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

สรุป

เครื่องมือฟ้าประทาน เป็นเครื่องมือที่มุ่งสร้างทักษะวิคิด และทำความเข้าใจความหลากหลายของสังคม มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจว่า ปรากฏการณ์ในโลกใบนี้เต็มไปด้วยความแตกต่างหลากหลายเกิดขึ้นในบริบทของการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่ต่างกันไปตามชุดประสบการณ์ สภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม อันเป็นส่วนกำหนดการตีความ การให้เหตุผลที่ต่างกันไปของปัจเจกแต่ละบุคคล การเห็นต่างจึงไม่ใช่เรื่องถูกหรือผิด หากแต่เป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจด้วย เหตุ - ผล เพื่อเคารพความแตกต่างและแสวงหาจุดร่วมในการพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง (Fact) ออกจากอารมณ์และความรู้สึก (Feeling) ได้
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมยอมรับความเห็นต่างและสามารถหาจุดร่วมเพื่อการพัฒนาได้
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความช่างสังเกตและสืบสอบหาข้อมูลได้

กิจกรรม เครื่องมือนาฬิกาชีวิต

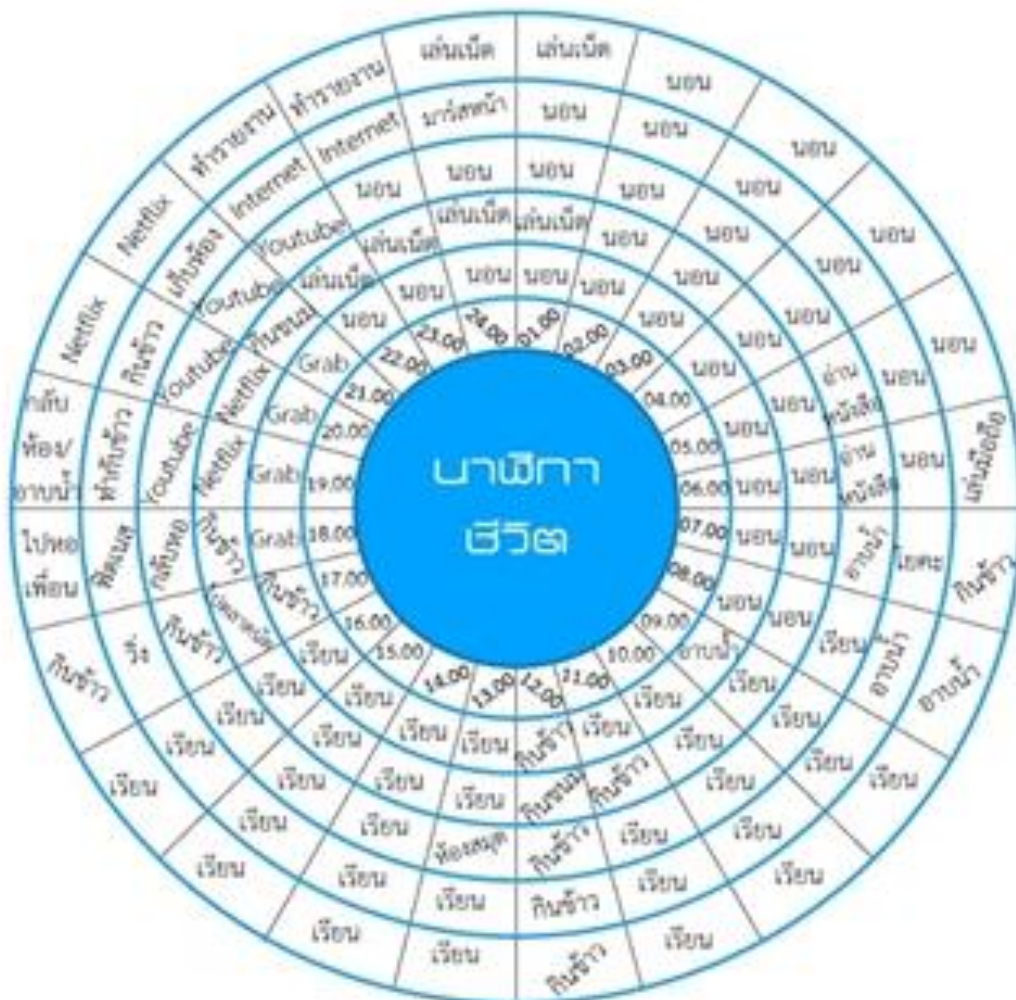
แบบบันทึกนาฬิกาชีวิต

ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....
เบอร์ติดต่อ .....

ช่วงเวลา	ทำอะไร	ทำอย่างไร	ทำไมถึงทำ
06.00 น.			
07.00 น.			
08.00 น.			
09.00 น.			
10.00 น.			
11.00 น.			
12.00 น.			
13.00 น.			
14.00 น.			
15.00 น.			
16.00 น.			
17.00 น.			
18.00 น.			
19.00 น.			
20.00 น.			
21.00 น.			
22.00 น.			
23.00 น.			
24.00 น.			
01.00 น.			
02.00 น.			
03.00 น.			
04.00 น.			
05.00 น.			

- คำถามพื้นฐานที่สำคัญจะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูล คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไร หรือเรียกอีกอย่างว่า 5 W 1 H (Who What Where When Why และ How)
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลายคนมักไม่ค่อยกล้าตั้งคำถาม หรือเบื่อก่อนที่จะตั้งคำถาม ดังนั้น การทำกิจกรรมนี้จะทำให้แต่ละคนต้องตั้งคำถามซ้ำ ๆ อย่างน้อย 72 ครั้ง ซึ่งการที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำซ้ำจะเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล้าตั้งคำถาม และไม่เบื่อก่อนที่จะตั้งคำถามจนกว่าจะได้ข้อมูลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

- กิจกรรมนาฬิกาชีวิตถือเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตของผู้คน ว่าในแต่ละวันผู้คนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ อะไรบ้าง ดังนั้น การจัดทำนาฬิกาชีวิตจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำความเข้าใจวิถีชีวิตของเพื่อนร่วมงาน หรือคนในชุมชนได้
- กิจกรรมนาฬิกาชีวิต เป็นกิจกรรมการทำความเข้าใจที่พยายามในการทำความเข้าใจผู้อื่น เพื่อค้นหาเวลาร่วม กิจกรรมร่วม เพื่อสร้างเข้าใจและเคารพในเวลาที่แตกต่างกันของเพื่อนร่วมงาน

สรุป

เครื่องมือนาฬิกาชีวิต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำความเข้าใจจังหวะการดำเนินชีวิต รูปแบบการกระทำ และเหตุผลของการกระทำของผู้คน เป็นวิธีการเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ว่าในแต่ละช่วงวัน แต่ละเดือน แต่ละปี ผู้คนในชุมชนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถตั้งคำถามอย่างสงสัยใคร่รู้ (5W 1H)
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจและเคารพวิถีชีวิตของเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชน
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถเลือกเวลาและประเด็นการมีส่วนร่วมได้อย่างเหมาะสม (Put the right man to the right job)

กิจกรรม เครื่องมือใหม่ไลน์พัฒนาการ

แบบบันทึกข้อมูลใหม่ไลน์ พัฒนาการ

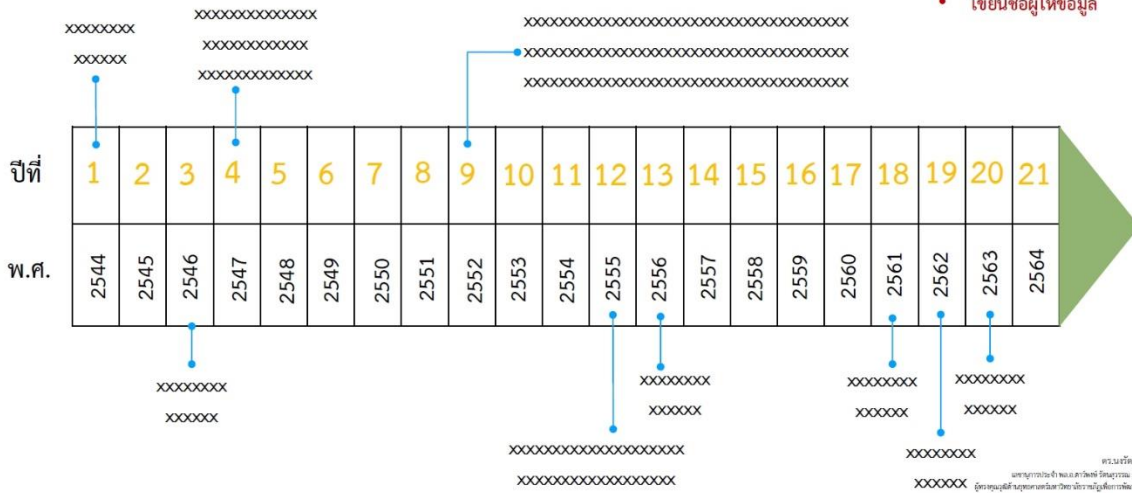
ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....
เบอร์ติดต่อ .....

พ.ศ.	ปีที่	เหตุการณ์	หมายเหตุ
	1		
	2		
	3		
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		
	13		
	14		
	15		
	16		
	17		
	18		
	19		
	20		
	21		
	22		

Timeline พัฒนาการ

* รู้จักคุณค่าอดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อวางแผนอนาคต

- แม้ไม่มีข้อมูลก็ห้ามเว้นปี
- ตีช่องให้ครบทุกช่อง
- ต่อกระดาษปริ๊ฟไปยาวๆได้
- เขียนชื่อ Timeline
- เขียนชื่อผู้บันทึกข้อมูล
- เขียนชื่อผู้ให้ข้อมูล

Timeline พัฒนาการ

การเห็นคุณค่าของอดีต
เข้าใจปัจจุบัน
เพื่อวางแผนอนาคต

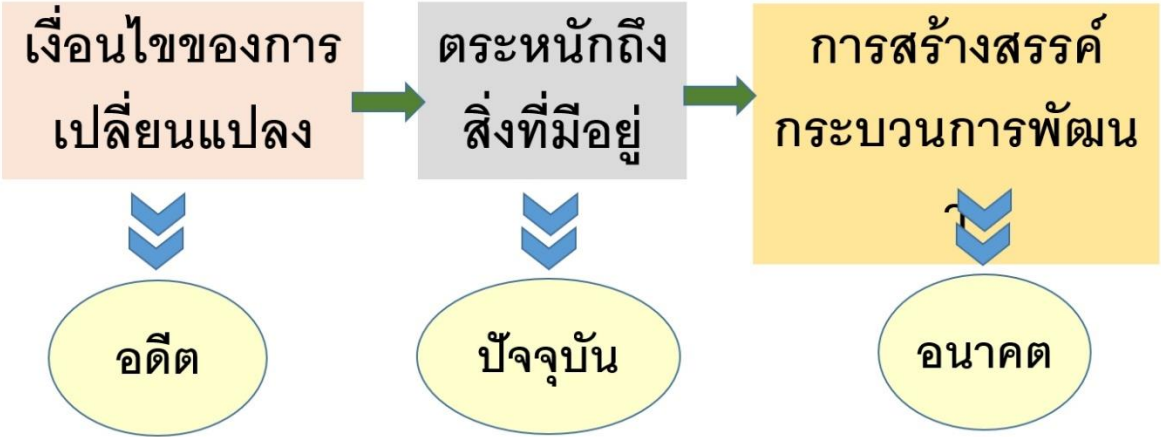
บริบทชุมชน

ประเด็นเฉพาะ

ทักษะการสื่อสาร

Timeline พัฒนาการ

ประโยชน์ของ Timeline พัฒนาการ

ค้นหา “ทุนชุมชน”

+ ความสามารถ / ประสิทธิภาพ ของทีมเรา

- โทม์ไลน์พัฒนาการ ทำให้เราทราบถึงเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกลุ่ม องค์กร ในแต่ละช่วงเวลาของประเด็นเฉพาะที่สนใจ และทำให้ทราบต้นทุนหรือศักยภาพรวมถึงทรัพยากรที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์กระบวนการพัฒนาเพื่อต่อยอดได้ในอนาคต

สรุป

เครื่องมือใหม่ไลน์พัฒนาการ เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เฉพาะเรื่อง เฉพาะประเด็น ในอันที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในประเด็นเฉพาะที่สนใจ เพื่อทราบที่มาที่ไป เจเนอซิสของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของประเด็นเฉพาะที่สนใจ ทำให้ทราบถึงทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำกับอยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงของประเด็นเฉพาะที่สนใจนั้น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์กระบวนการพัฒนาเพื่อต่อยอดได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้จักคุณค่าของอดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อวางแผนอนาคต

กิจกรรม เครื่องมือใหม่ไลน์กระบวนการ

แบบบันทึกข้อมูลเครื่องมือไลน์กระบวนการ

ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....

เบอร์ติดต่อ .....

กระบวนการที่	ระยะเวลา (ใส่เป็น ชั่วโมง วัน เดือน ปี)	รายละเอียด (กระบวนการหรือขั้นตอน)	หมายเหตุ

Time line กระบวนการ.....									
ขั้นที่	1	2	3	4	5	6	7	8	.....
ชื่อ									
วิธีการ									
เครื่องจักร									
แรงงาน									
ระยะเวลา									
ปัญหาที่พบ									

- ไลน์กระบวนการ ใช้สำหรับศึกษากระบวนการ เพื่อทำความเข้าใจขั้นตอนของเรื่อง/ปรากฏการณ์/ ประเด็นที่เราสนใจ ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกกระบวนการมาพัฒนา รวมถึงการวางแผนการพัฒนาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในอนาคต
- ไลน์กระบวนการ เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการการทำงาน หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ในชุมชนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตลอดจนเป็นการทบทวนประสบการณ์ของกลุ่ม องค์กร เพื่อกระตุ้นให้เกิดการทบทวนตัวเองของกลุ่ม องค์กร ในชุมชนด้วย

สรุป

เครื่องมือไลน์กระบวนการ เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการของสินค้า/บริการที่สนใจ ตั้งแต่ต้นจนจบ และใช้เพื่อตัดสินใจเลือกกระบวนการมาพัฒนา รวมถึงการวางแผนการพัฒนาให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้จักทุกขั้นตอนของสินค้า/บริการอย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกพัฒนาตามศักยภาพอย่างตรงเป้าหมาย

กิจกรรม เครื่องมือ M.I.C

Modify (M)

การสลับหรือยุบรวมกระบวนการด้วยองค์ความรู้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

M.I.C. model เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

Modify

- ตั้งใจจะซื้อสายพานที่เร็วที่สุดในโลก หวังจะทำแซนวิชได้เร็วขึ้น แต่ยังไม่รู้สึกรวดเร็วไม่พอ เลยจ้างผู้เชี่ยวชาญจากญี่ปุ่นมาช่วยดูกระบวนการ
- ใช้ 1 คน ทามายองเนส วางบนสายพาน และอีก 1 คน ทาซอสมะเขือเทศ วาง....
- เลิกใช้สายพานที่เร็วที่สุดในโลก มาใช้สายพานปกติ แต่ทามายองเนสพร้อมซอสมะเขือเทศ

ตัวอย่าง

ผู้บริหารบริษัทผลิตแซนวิชที่ขายในร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ต้องการเพิ่มความเร็วในการผลิตแซนวิช จึงตั้งใจจะสั่งซื้อสายพานที่เร็วที่สุดในโลกราคาหลายสิบล้านบาท แต่เมื่อสอบถามคุณลักษณะของสายพานกลับรู้สึกว่ายังเร็วไม่พอ ผู้บริหารท่านนี้จึงตัดสินใจจ้างผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นมาดูกระบวนการการผลิตแซนวิชว่าควรพัฒนาอย่างไรและเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการซื้อสายพานที่ว่านี้

ผู้เชี่ยวชาญสรุปในรายงานว่า กระบวนการผลิตที่ใช้คนทาซอสมะเขือเทศบนขนมปังแล้ววางบนสายพาน แล้วให้คนอื่นคนหนึ่งหยิบขึ้นมาทามายองเนสแล้ววางบนสายพานนั้น สามารถปรับให้เป็นการทาซอสมะเขือเทศและมายองเนสในอัตราส่วนที่เหมาะสมพร้อมกันได้เลยในคราวเดียวซึ่งเมื่อคำนวณเวลาแล้ว ไม่จำเป็นต้องซื้อสายพานเร็วที่สุดในโลกก็สามารถเพิ่มความเร็วในการผลิตแซนวิชของบริษัทได้เช่นเดียวกัน

Improve (I)

การยกระดับกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งด้วยองค์ความรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ตัวอย่าง

โรงพยาบาลชื่อดังแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีผู้ใช้บริการจำนวนมากร้องเรียนว่าต้องรอการจ่ายยาเป็นเวลานาน เมื่อตรวจสอบกระบวนการจ่ายยาจึงพบว่าคนหยิบยาจะจัดยาตามใบสั่งแพทย์ที่ละใบเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการจ่ายยา โดยในตู้ยาจะแบ่งยาเป็นช่อง ๆ เรียงลำดับตัวอักษรตามชื่อยาแต่ละชนิด

ในการจัดยาแต่ละใบสั่งจะมีคนช่วยกันหยิบยา 2 คน แบ่งกันคุมตู้ยาคนละครึ่ง แต่ชนิดยาในช่องที่เรียงตามตัวอักษรของครั้งตู้หนึ่งมีจำนวนมาก และแพทย์นิยมสั่งจ่ายมากกว่าชนิดยาของอีกครั้งตู้ที่เหลือ ทำให้การจัดยาแต่ละใบสั่งแพทย์ คนจัดยาที่คุมครั้งตู้หลังหยิบยาให้คนไข้ตามใบสั่งแพทย์เสร็จก่อนคนที่รับผิดชอบหยิบยาในครั้งตู้แรกเสมอ และบ่อยครั้งที่ต้องนั่งรอเฉย ๆ ให้คนจัดยาคนแรกหยิบยาให้เสร็จ เพื่อเริ่มจัดยาตามใบสั่งแพทย์ของคนไข้รายถัดไปพร้อมกันอีกครั้ง

ดังนั้น จึงพัฒนากระบวนการโดยให้คนจัดยาทั้ง 2 คน รับผิดชอบจัดยาตามใบสั่งแพทย์ที่เรียงชื่อยาตามลำดับตัวอักษร โดยให้คนจัดยาคนที่ 1 เริ่มหยิบยาตามชื่อในใบสั่งจากบนลงล่าง (A → Z) และให้คนจัดยาคนที่ 2 เริ่มหยิบยาตามชื่อในใบสั่งจากล่างขึ้นบน (Z → A) ซึ่งจะทำให้ทั้ง 2 คน หยิบยาเสร็จในเวลาใกล้เคียงกัน จำนวนยาที่หยิบก็ใกล้เคียงกัน (ไม่มีใครต้องรอใคร) และจัดยาให้เร็วขึ้น

Create (C)

การสร้างกระบวนการเพิ่มเติมด้วยองค์ความรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

Create

- ปัญหา = พื้นที่น้ำท่วม ข้าวเสียหายทุกปี / ชาวบ้านไม่มีที่นาเป็นของตัวเอง
- นำต้นกล้าข้าวที่แข็งแรงระดับหนึ่งมาปลูกบนแพ กลายเป็นนาข้าวลอยน้ำ
- ทดลองมา 2 ปี แล้ว

ศูนย์วิจัย วิจัย
สาขาการเกษตร ๒๐๑๑ (๒) ศึกษาระบบ ลอยน้ำ
ผู้ทรงคุณวุฒิในสายงานเทคโนโลยีการเกษตร

ตัวอย่าง

ชาวบ้านไม่มีที่นาเป็นของตัวเอง ส่วนที่มักเป็นพื้นที่น้ำท่วม ข้าวเสียหายทุกปี ต่อมาจึงได้ทดลองปลูกข้าวบนแพลอยน้ำ ทำให้ไม่ต้องใช้ที่ดิน ส่วนที่นาที่น้ำท่วมถึงเวลาน้ำมากก็ลอยขึ้นได้ ข้าวไม่เสียหาย

การพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

วิศวกรสังคม (Social Engineer)

ทักษะสำคัญของวิศวกรสังคม

- 1. ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย (นักคิด)
- 2. ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหา (นักสื่อสาร)
- 3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา (นักประสานงาน)
- 4. ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม (นักสร้างนวัตกรรม)

“กระบวนการพัฒนาทักษะวิศวกรสังคมให้กับนักศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์แบบลงมือปฏิบัติจริง (Multidisciplinary Active Learning) โดยใช้การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน (Social Lab Based) ผ่านการ Coaching ของคณาจารย์ต่างคณะ ต่างสาขา และปราชญ์ชาวบ้านเพื่อให้นักศึกษาต่างคณะ ต่างสาขา ร่วมดำเนินกิจกรรมแก้โจทย์ปัญหาเชิงพื้นที่ (Area Based) ด้วยตัวนักศึกษาเองตลอดกระบวนการ โดยมุ่งเป้าที่การสร้างนักศึกษาให้กลายเป็นบัณฑิตนักคิด นักสื่อสาร นักประสาน และนักสร้างนวัตกรรมชุมชน”

การขอรับการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานโครงการฯ

แบบเสนอโครงการวิศวกรรมสังคม

1. ชื่อโครงการ.....

2. อาจารย์ที่ปรึกษา .....

3. นักศึกษา

1. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

2. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

3. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

4. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

5. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

4. สภาพปัญหา/ความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

.....

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ....

2. ....

3. ....

6. พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย
<i>(ใส่กิจกรรมตามแผน ดำเนินการ)</i>			

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน มิ.ย.					เดือน ก.ค.					เดือน ส.ค.		
	1 ¹	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3
1. จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ													
2. จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์กระบวนการ													
3. วิเคราะห์ใหม่ไลน์พัฒนาการ ใหม่ไลน์กระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ M.I.C													
4. วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์/ บริการ (อธิบายรายละเอียด)													
5. สรุปผลการดำเนินงาน (เข้าสู่คือ สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนสิงหาคม 2565)													

8. งบประมาณ (อิงระเบียบงบประมาณแผ่นดิน)

รายการ	งบประมาณ
1. ค่าตอบแทน (แยกตัวคุณ)	
2. ค่าใช้สอย (แยกตัวคุณ)	
3. ค่าวัสดุ (แยกตัวคุณ)	
รวม	

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลลัพธ์ (ใส่รายกิจกรรม ทั้งเชิงปริมาณ/ คุณภาพ)	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ)	วิธีการวัด (ระบุวิธีการวัดผลที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม)
1) จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด)	ความสมบูรณ์ครบถ้วนของ ข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ

¹ สัปดาห์ที่ของเดือน

ผลลัพธ์ (ใส่รายการกิจกรรม ทั้งเชิงปริมาณ/ คุณภาพ)	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ)	วิธีการวัด (ระบุวิธีการวัดผลที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม)
3) วิเคราะห์แนวโน้มพัฒนาการ ไทม์ ไลน์กระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ M.I.C	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด)	ข้อมูลจากการวิเคราะห์ M.I.C
4) วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์/ บริการ (อธิบายรายละเอียด)	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด - อย่างไร)	ขั้นตอนหรือวิธีการพัฒนา ผลิตภัณฑ์/ บริการ

10. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ต่อตัวนักศึกษา และ ชุมชน)

10.1 .....

ลงชื่อ .....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

เบอร์โทร.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เสนอโครงการ

เบอร์โทร.....

ประกาศ

เปิดรับข้อเสนอโครงการ

โครงการพัฒนา / ยกระดับผลิตภัณฑ์ / บริการ / คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น

ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม จำนวน 15 โครงการ
โครงการละไม่เกิน 50,000 บาท

ข้อกำหนดเบื้องต้น

อาจารย์ที่ปรึกษาที่ผ่านการอบรม
การอำนวยการที่ปรึกษาด้วย
กระบวนการวิศวกรสังคมไม่น้อย
กว่า ๑ คน นักศึกษาที่ผ่านการ
อบรมวิศวกรสังคมไม่น้อยกว่า
๕ คน จาก ๒ สาขาวิชา

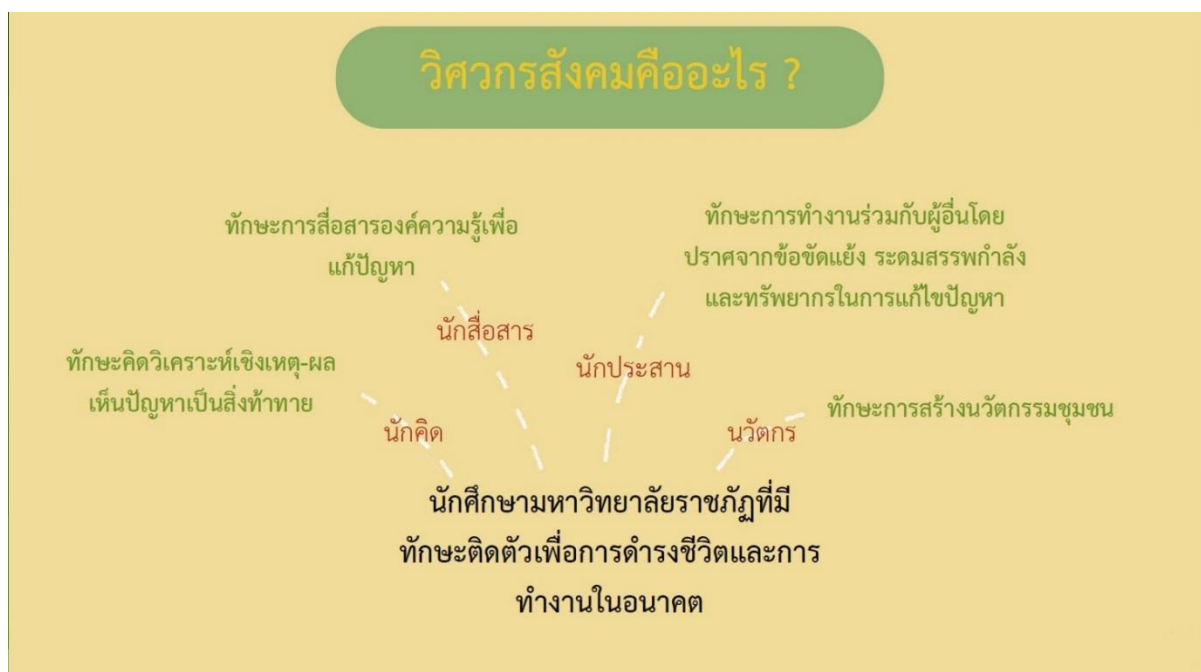
ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม
ข้อเสนอโครงการได้ที่ QR-Code

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ งานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
โทร 098 826 0226 ชัยมงคล 087 040 4542

การพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

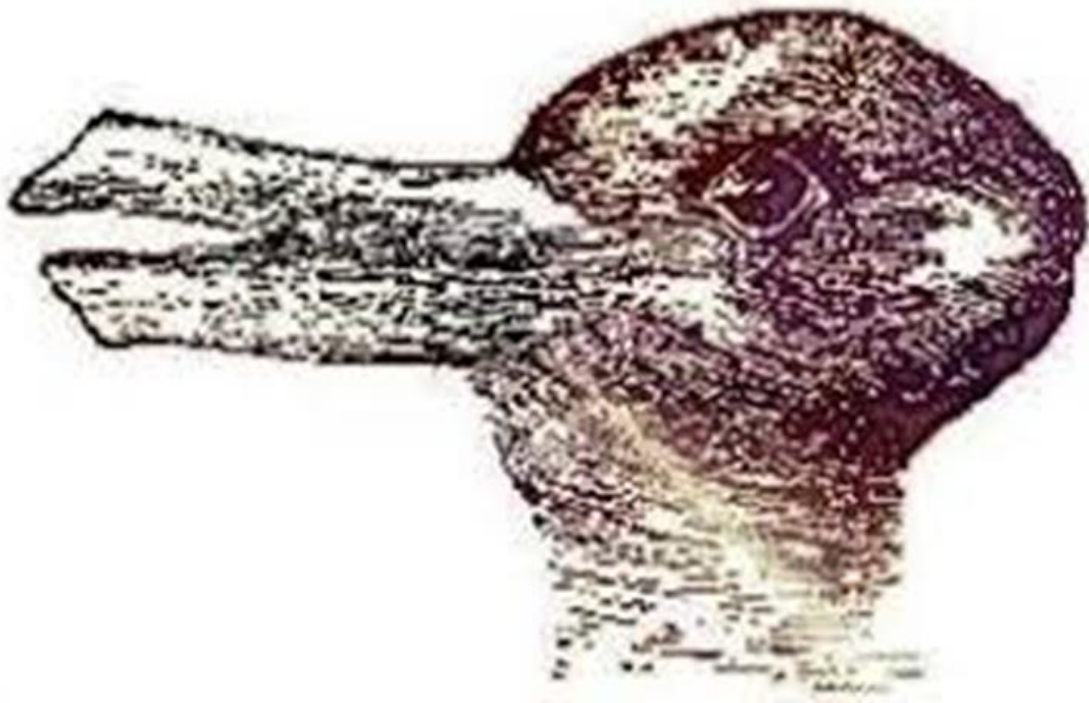
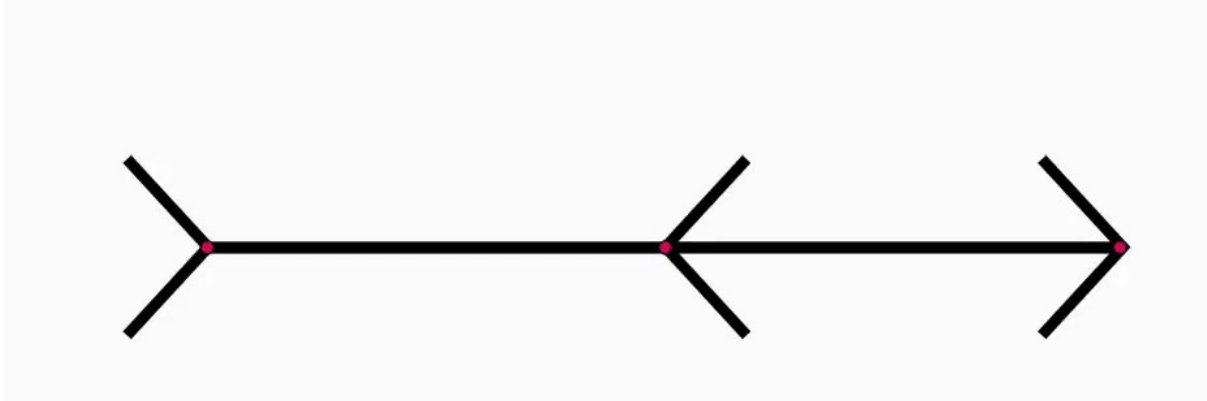
ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่ใน พรบ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2547 นักศึกษา บุคลากร ของมหาวิทยาลัยต้องใช้ท้องถิ่นเป็นฐานในการพัฒนา เพื่อให้ นักศึกษา และบุคลากร มีเครื่องมือและทักษะในการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร จึงกำหนดจัดการพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

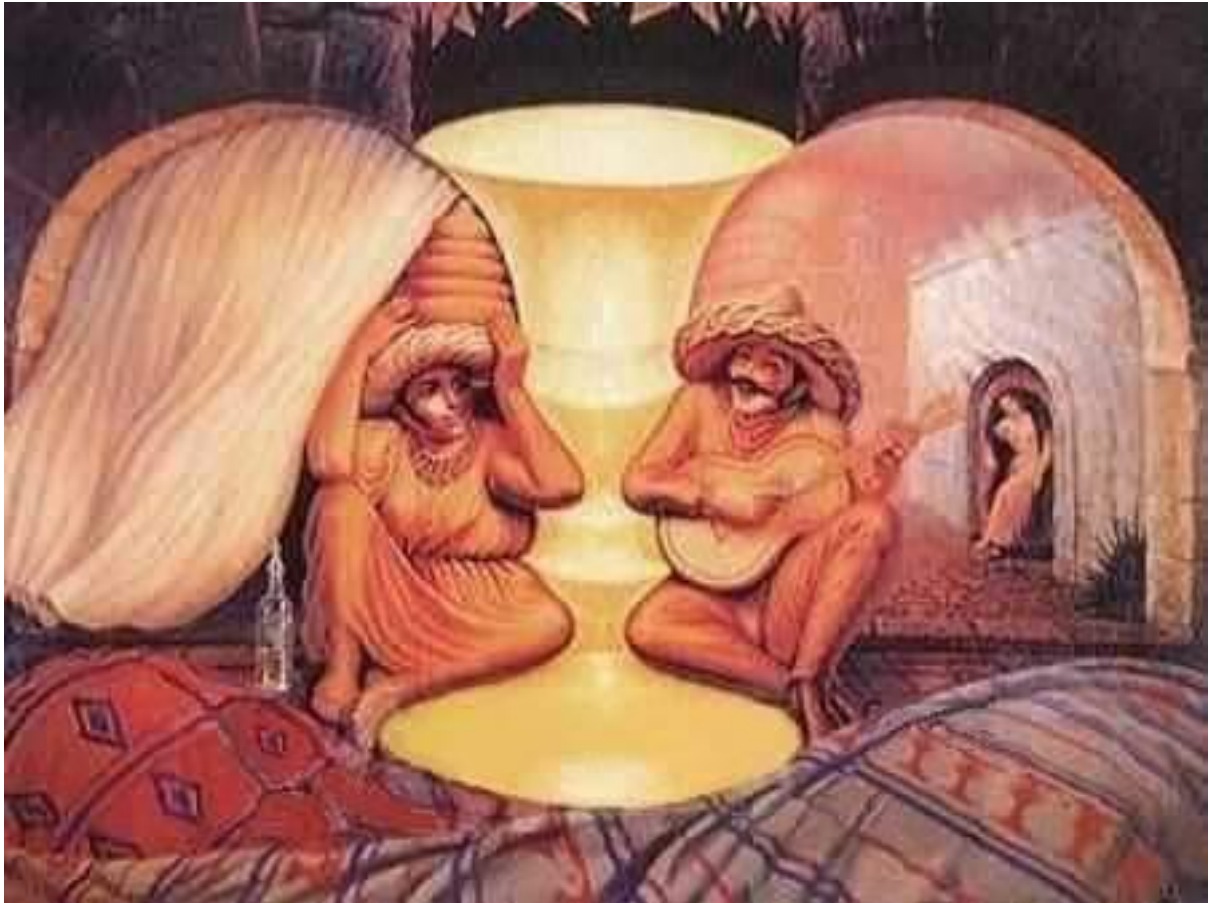

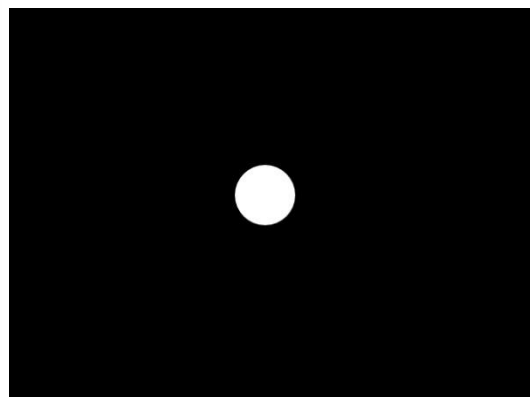
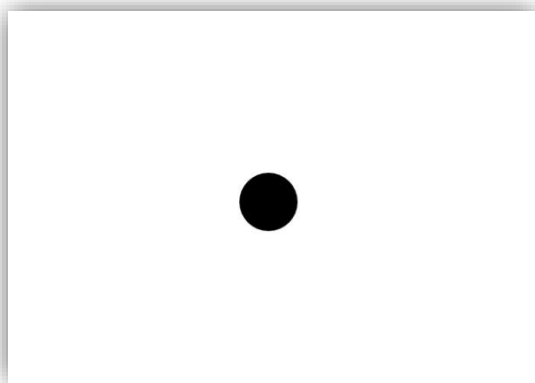
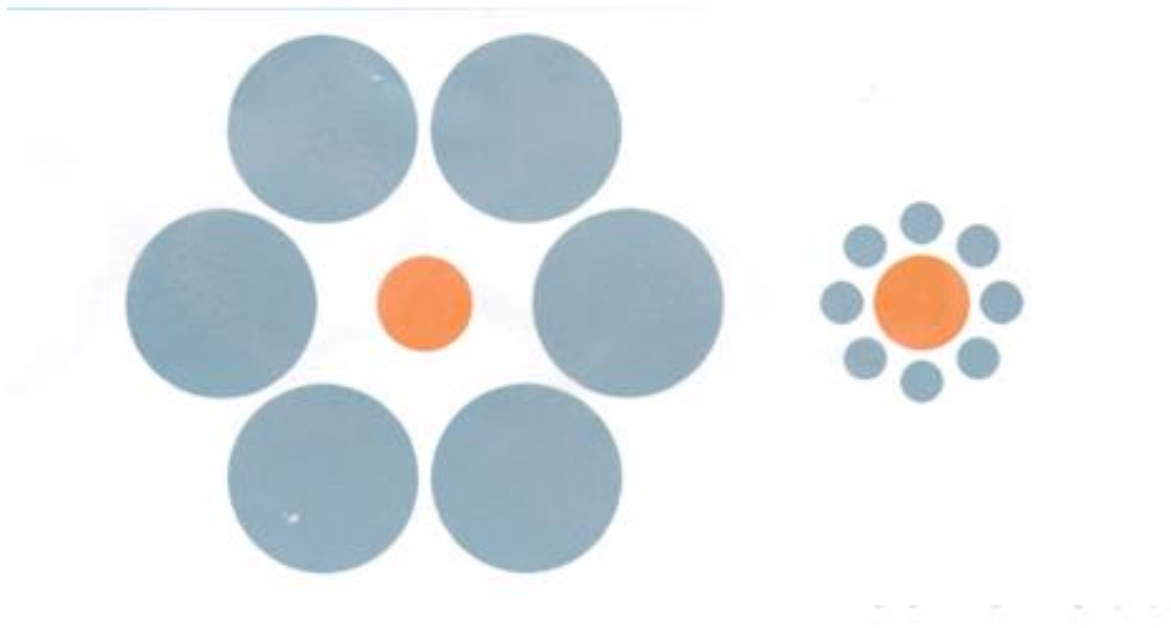
กิจกรรม เครื่องมือฟ้าประทาน

ความเห็นต่าง

- ภาพบางภาพ เรามองเห็นและรับรู้สอดคล้องกับคนส่วนใหญ่
- ภาพบางภาพ เรามองเห็นและรับรู้แตกต่างจากคนส่วนใหญ่
- การรับรู้ความจริงของผู้คนในสังคมมีความหลากหลาย บางครั้งการรับรู้ของผู้คนอาจไม่ตรงกับความ เป็นจริง “ตามสภาพของสิ่งเร้า”
- สาเหตุของการเกิดความคลาดเคลื่อนมีได้หลายกรณี เช่น แสง ลักษณะของสิ่งเร้ามีการต่อเติม การ เปรียบเปรียบเทียบ หรือการเกิดมุมมองต่าง ๆ การต่อเติมสิ่งเร้า ประสบการณ์ที่แตกต่าง

- จากภาพมุลเลอร์-ไลเออร์ (Muller – Lyer illusion) ทำให้เราพบ “สิ่งที่เราเห็น” และ “สิ่งที่เรารับรู้” ซึ่งเป็นสถานะที่นำไปสู่การเข้าใจและการมองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ คนละด้าน นำไปสู่ความรู้สึกและการตีความความเข้าใจที่แตกต่าง ดังนั้น เพื่อสร้างสังคมที่มีความสมานฉันท์เราจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจ “ความแตกต่าง” ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการรับรู้ และพยายาม “เข้าใจ” ความแตกต่างที่เกิดขึ้น ไม่ใช่ผลักให้คนที่มองแตกต่างกลายเป็นอื่น

ช่างสังเกต

จากรูปภาพรูปเดียวกัน แต่ละคนกลับจดบันทึกการสังเกต จากสิ่งที่เห็นได้ไม่เท่ากัน

- บางสิ่ง คนส่วนใหญ่มองเห็นเหมือนกัน
- บางคนไม่ทันสังเกต บางสิ่ง
- บางคน เห็นบางสิ่ง แต่ไม่ได้จดบันทึก
- บางคน จดบันทึกสิ่งที่เห็นได้อย่างละเอียด
- บางคน จดบันทึกสิ่งที่เห็นเฉพาะภาพรวม (เช่น จดบันทึก สิ่งที่เห็นว่า “รถยนต์” แต่ไม่ได้จดบันทึก รายละเอียด ของรถยนต์ที่เห็นว่ามีสีอะไร เป็นรถลักษณะไหน มีกี่ประตู
- บางคน อย่างละเอียด (เช่น ประตูรถยนต์ ล้อรถยนต์ ตัวถังรถยนต์ กระจกรถยนต์ พวงมาลัยรถยนต์ คนขับรถยนต์ ตุ๊กตา แว่นหน้ารถ ฯลฯ)
- การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสังเกต ถ้าทำคนเดียวจะได้ข้อมูลขึ้นเดียว แต่ถ้าร่วมมือกันหลายคนก็ช่วยเติมเต็มกันได้ เพราะเมื่อเราทำงานเป็นทีมจะได้ข้อมูลที่หลากหลาย แต่อย่าด่วนสรุป ต้องรับฟังข้อมูลของกันและกันและหารือกัน หากมีข้อขัดแย้ง ให้กลับไปทบทวน ตรวจสอบอีกครั้งว่าข้อมูลนั้นจริงหรือไม่ และเชื่อถือได้เพียงใด

เก็บคะแนน !!!!

หมี 3 ตัว

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

สรุป

เครื่องมือฟ้าประทาน เป็นเครื่องมือที่มุ่งสร้างทักษะวิคิด และทำความเข้าใจความหลากหลายของสังคม มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจว่า ปรากฏการณ์ในโลกใบนี้เต็มไปด้วยความแตกต่างหลากหลายเกิดขึ้นในบริบทของการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่ต่างกันไปตามชุดประสบการณ์ สภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม อันเป็นส่วนกำหนดการตีความ การให้เหตุผลที่ต่างกันไปของปัจเจกแต่ละบุคคล การเห็นต่างจึงไม่ใช่เรื่องถูกหรือผิด หากแต่เป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจด้วย เหตุ - ผล เพื่อเคารพความแตกต่างและแสวงหาจุดร่วมในการพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง (Fact) ออกจากอารมณ์และความรู้สึก (Feeling) ได้
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมยอมรับความเห็นต่างและสามารถหาจุดร่วมเพื่อการพัฒนาได้
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความช่างสังเกตและสืบสอบหาข้อมูลได้

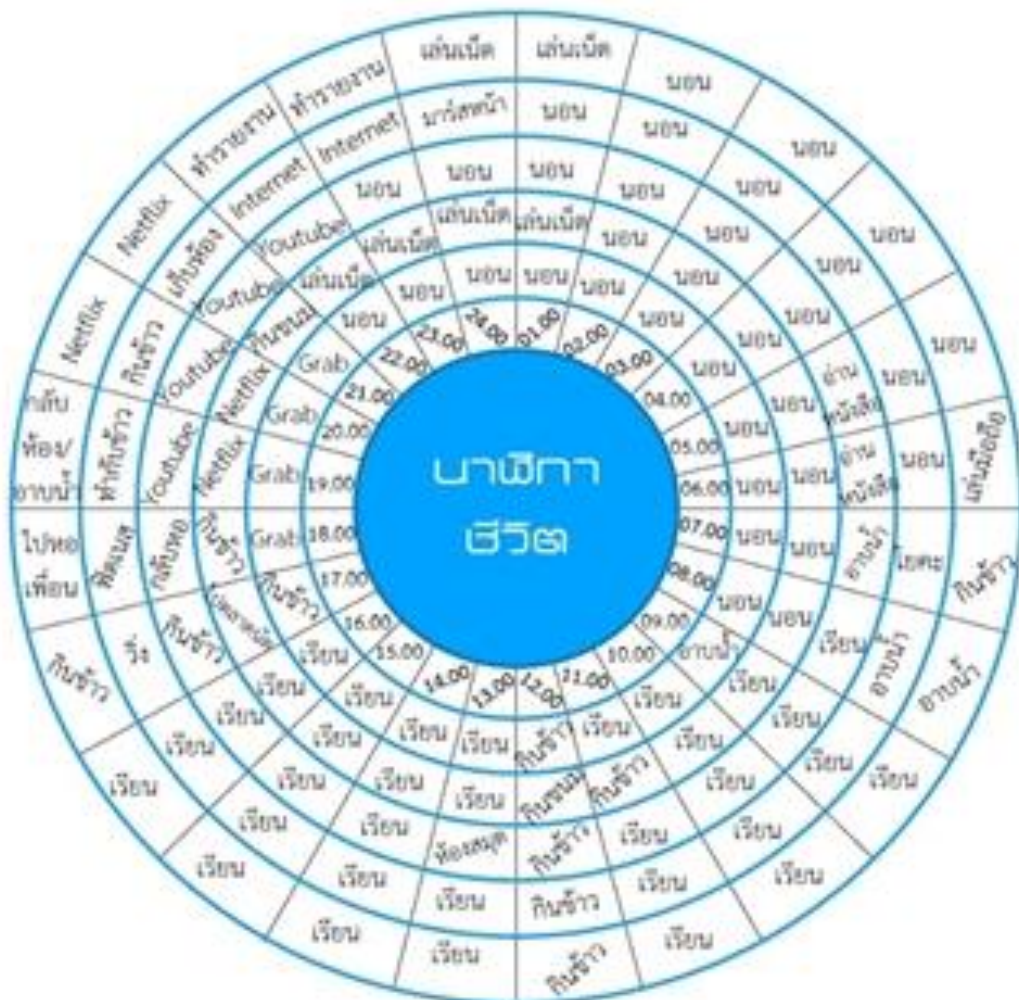
กิจกรรม เครื่องมือนาฬิกาชีวิต

แบบบันทึกนาฬิกาชีวิต

ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....
เบอร์ติดต่อ .....

ช่วงเวลา	ทำอะไร	ทำอย่างไร	ทำไมถึงทำ
06.00 น.			
07.00 น.			
08.00 น.			
09.00 น.			
10.00 น.			
11.00 น.			
12.00 น.			
13.00 น.			
14.00 น.			
15.00 น.			
16.00 น.			
17.00 น.			
18.00 น.			
19.00 น.			
20.00 น.			
21.00 น.			
22.00 น.			
23.00 น.			
24.00 น.			
01.00 น.			
02.00 น.			
03.00 น.			
04.00 น.			
05.00 น.			

- คำถามพื้นฐานที่สำคัญจะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูล คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไร หรือเรียกอีกอย่างว่า 5 W 1 H (Who What Where When Why และ How)
- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลายคนมักไม่ค่อยกล้าตั้งคำถาม หรือเบื่อก่อนที่จะตั้งคำถาม ดังนั้น การทำกิจกรรมนี้จะทำให้แต่ละคนต้องตั้งคำถามซ้ำ ๆ อย่างน้อย 72 ครั้ง ซึ่งการที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำซ้ำจะเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกล้าตั้งคำถาม และไม่เบื่อก่อนที่จะตั้งคำถามจนกว่าจะได้ข้อมูลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

- กิจกรรมนาฬิกาชีวิตถือเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตของผู้คน ว่าในแต่ละวันผู้คนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ อะไรบ้าง ดังนั้น การจัดทำนาฬิกาชีวิตจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำความเข้าใจวิถีชีวิตของเพื่อนร่วมงาน หรือคนในชุมชนได้
- กิจกรรมนาฬิกาชีวิต เป็นกิจกรรมการทำความเข้าใจที่พยายามในการทำความเข้าใจผู้อื่น เพื่อค้นหาเวลาร่วม กิจกรรมร่วม เพื่อสร้างเข้าใจและเคารพในเวลาที่แตกต่างกันของเพื่อนร่วมงาน

สรุป

เครื่องมือนาฬิกาชีวิต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำความเข้าใจจังหวะการดำเนินชีวิต รูปแบบการกระทำ และเหตุผลของการกระทำของผู้คน เป็นวิธีการเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ว่าในแต่ละช่วงวัน แต่ละเดือน แต่ละปี ผู้คนในชุมชนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถตั้งคำถามอย่างสงสัยใคร่รู้ (5W 1H)
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจและเคารพวิถีชีวิตของเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชน
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถเลือกเวลาและประเด็นการมีส่วนร่วมได้อย่างเหมาะสม (Put the right man to the right job)

กิจกรรม เครื่องมือใหม่ไลน์พัฒนาการ

แบบบันทึกข้อมูลใหม่ไลน์ พัฒนาการ

ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....

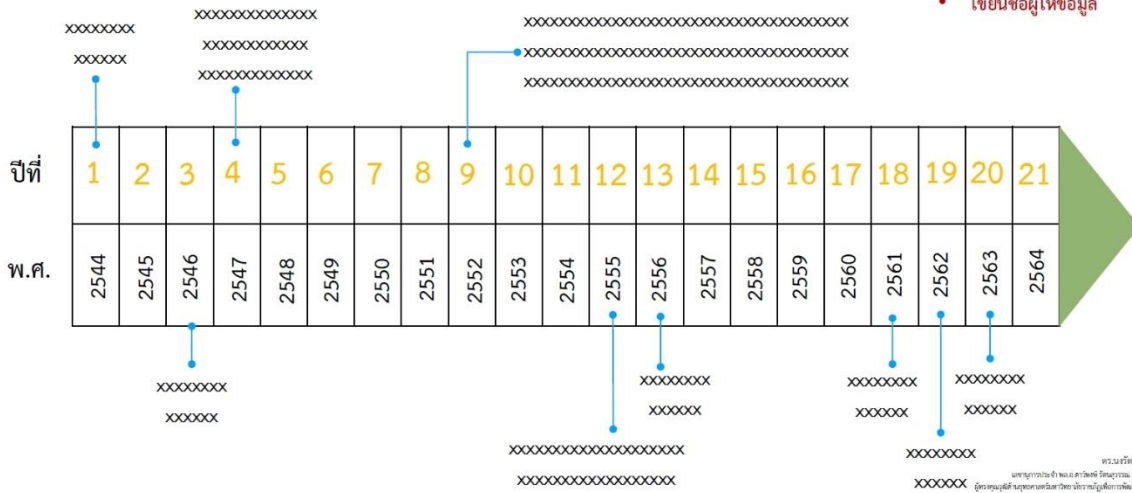
เบอร์ติดต่อ .....

พ.ศ.	ปีที่	เหตุการณ์	หมายเหตุ
	1		
	2		
	3		
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		
	13		
	14		
	15		
	16		
	17		
	18		
	19		
	20		
	21		
	22		

Timeline พัฒนาการ

* รู้จักคุณค่าอดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อวางแผนอนาคต

- แม้ไม่มีข้อมูลก็ห้ามเว้นปี
- ตีช่องให้ครบทุกช่อง
- ต่อกระดาษปริ๊ฟไปยาวๆได้
- เขียนชื่อ Timeline
- เขียนชื่อผู้บันทึกข้อมูล
- เขียนชื่อผู้ให้ข้อมูล

Timeline พัฒนาการ

การเห็นคุณค่าของอดีต
เข้าใจปัจจุบัน
เพื่อวางแผนอนาคต

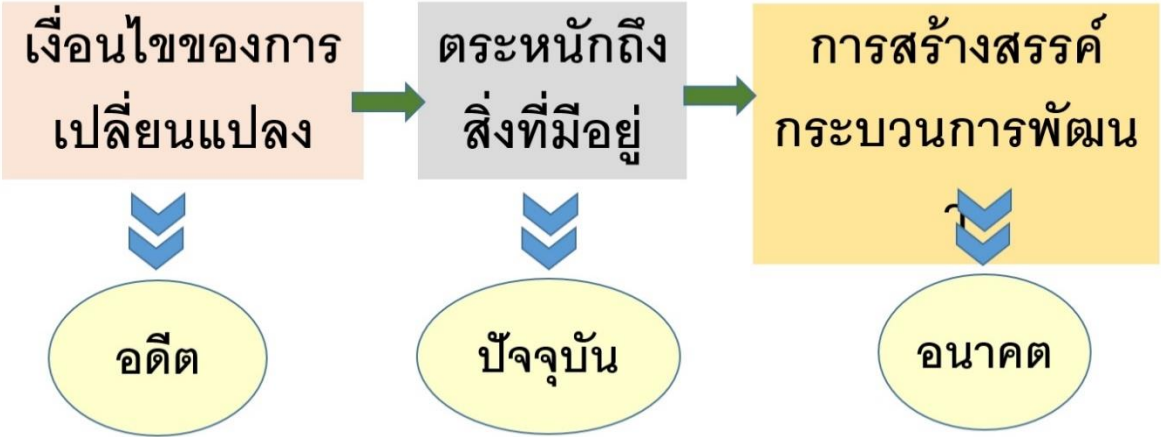
บริบทชุมชน

ประเด็นเฉพาะ

ทักษะการสื่อสาร

Timeline พัฒนาการ

ประโยชน์ของ Timeline พัฒนาการ

ค้นหา “ทุนชุมชน”

- ทุนธรรมชาติ (ทุนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ)
ดิน ป่า น้ำ ทรัพยากรทางทะเล สัตว์ป่า แร่ธาตุ พืชพันธุ์สัตว์อาหาร ฯลฯ
- ทุนกายภาพ (สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น)
ที่อยู่อาศัย ถนน ประปา ไฟฟ้า โบราณวัตถุ/สถาน พลังงานน้ำ ฯลฯ
- ทุนสังคม (ทรัพยากรทางสังคมและการเมือง)
เครือข่าย กลุ่ม องค์กรทางสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี ภูมิปัญญา ฯลฯ
- ทุนมนุษย์ (ความรู้ความชำนาญต่าง ๆ ของคนทุกเพศ ทุกวัยในชุมชน)
ปราชญ์ชาวบ้าน พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน ผู้พิการ เด็กกำพร้า ฯลฯ
- ทุนการเงิน (ทรัพยากรที่เป็นเงินตรา)
กองทุน งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน ทุน รายได้ ฯลฯ

+ ความสามารถ / ประสิทธิภาพ ของทีมเรา

• โทม์ไลน์พัฒนาการ ทำให้เราทราบถึงเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกลุ่ม องค์กร ในแต่ละช่วงเวลาของประเด็นเฉพาะที่สนใจ และทำให้ทราบต้นทุนหรือศักยภาพรวมถึงทรัพยากรที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์กระบวนการพัฒนาเพื่อต่อยอดได้ในอนาคต

สรุป

เครื่องมือใหม่ไลน์พัฒนาการ เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เฉพาะเรื่อง เฉพาะประเด็น ในอันที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในประเด็นเฉพาะที่สนใจ เพื่อทราบที่มาที่ไป เจเนอซิสของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของประเด็นเฉพาะที่สนใจ ทำให้ทราบถึงทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำกับอยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงของประเด็นเฉพาะที่สนใจนั้น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์กระบวนการพัฒนาเพื่อต่อยอดได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้จักคุณค่าของอดีต เข้าใจปัจจุบัน เพื่อวางแผนอนาคต

กิจกรรม เครื่องมือใหม่ไลน์กระบวนการ

แบบบันทึกข้อมูลเครื่องมือไลน์กระบวนการ

ชื่อผู้ให้ข้อมูล .....อายุ.....อาชีพ.....
เบอร์ติดต่อ .....

กระบวนการที่	ระยะเวลา (ใส่เป็น ชั่วโมง วัน เดือน ปี)	รายละเอียด (กระบวนการหรือขั้นตอน)	หมายเหตุ

Time line กระบวนการ.....									
ขั้นที่	1	2	3	4	5	6	7	8	.....
ชื่อ									
วิธีการ									
เครื่องจักร									
แรงงาน									
ระยะเวลา									
ปัญหาที่พบ									

- ไลน์กระบวนการ ใช้สำหรับศึกษากระบวนการ เพื่อทำความเข้าใจขั้นตอนของเรื่อง/ปรากฏการณ์/ ประเด็นที่เราสนใจ ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกกระบวนการมาพัฒนา รวมถึงการวางแผนการพัฒนาเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในอนาคต
- ไลน์กระบวนการ เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเข้าใจต่อกระบวนการการทำงาน หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ในชุมชนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตลอดจนเป็นการทบทวนประสบการณ์ของกลุ่ม องค์กร เพื่อกระตุ้นให้เกิดการทบทวนตัวเองของกลุ่ม องค์กร ในชุมชนด้วย

สรุป

เครื่องมือไลน์กระบวนการ เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการของสินค้า/บริการที่สนใจ ตั้งแต่ต้นจนจบ และใช้เพื่อตัดสินใจเลือกกระบวนการมาพัฒนา รวมถึงการวางแผนการพัฒนาให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของเครื่องมือ

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมรู้จักทุกขั้นตอนของสินค้า/บริการอย่างถ่องแท้ เพื่อเลือกพัฒนาตามศักยภาพอย่างตรงเป้าหมาย

กิจกรรม เครื่องมือ M.I.C

Modify (M)

การสลับหรือยุบรวมกระบวนการด้วยองค์ความรู้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

M.I.C. model เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

Modify

- ตั้งใจจะซื้อสายพานที่เร็วที่สุดในโลก หวังจะทำแซนวิชได้เร็วขึ้น แต่ยังไม่รู้สีกว่าเร็วไม่พอ เลยจ้างผู้เชี่ยวชาญจากญี่ปุ่นมาช่วยดูกระบวนการ
- ใช้ 1 คน ทามายองเนส วางบนสายพาน และอีก 1 คน ทาซอสมะเขือเทศ วาง....
- เลิกใช้สายพานที่เร็วที่สุดในโลก มาใช้สายพานปกติ แต่ทามายองเนสพร้อมซอสมะเขือเทศ

ตัวอย่าง

ผู้บริหารบริษัทผลิตแซนวิชที่ขายในร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ต้องการเพิ่มความเร็วในการผลิตแซนวิช จึงตั้งใจว่าจะสั่งซื้อสายพานที่เร็วที่สุดในโลกราคาหลายสิบล้านบาท แต่เมื่อสอบถามคุณลักษณะของสายพานกลับรู้สึกว่ายังเร็วไม่พอ ผู้บริหารท่านนี้จึงตัดสินใจจ้างผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นมาดูกระบวนการการผลิตแซนวิชว่าควรพัฒนาอย่างไรและเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการซื้อสายพานที่ว่านี้

ผู้เชี่ยวชาญสรุปในรายงานว่า กระบวนการผลิตที่ใช้คนทาซอสมะเขือเทศบนขนมปังแล้ววางบนสายพาน แล้วให้คนอื่นคนหนึ่งหยิบขึ้นมาทามายองเนสแล้ววางบนสายพานนั้น สามารถปรับให้เป็นการทาซอสมะเขือเทศและมายองเนสในอัตราส่วนที่เหมาะสมพร้อมกันได้เลยในคราวเดียวซึ่งเมื่อคำนวณเวลาแล้ว ไม่จำเป็นต้องซื้อสายพานเร็วที่สุดในโลกก็สามารถเพิ่มความเร็วในการผลิตแซนวิชของบริษัทได้เช่นเดียวกัน

Improve (I)

การยกระดับกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งด้วยองค์ความรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ตัวอย่าง

โรงพยาบาลชื่อดังแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีผู้ใช้บริการจำนวนมากร้องเรียนว่าต้องรอการจ่ายยาเป็นเวลานาน เมื่อตรวจสอบกระบวนการจ่ายยาจึงพบว่าคนหยิบยาจะจัดยาตามใบสั่งแพทย์ที่ละใบเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการจ่ายยา โดยในตู้ยาจะแบ่งยาเป็นช่อง ๆ เรียงลำดับตัวอักษรตามชื่อยาแต่ละชนิด

ในการจัดยาแต่ละใบสั่งจะมีคนช่วยกันหยิบยา 2 คน แบ่งกันคุมตู้ยาคนละครึ่ง แต่ชนิดยาในช่องที่เรียงตามตัวอักษรของครั้งตู้หนึ่งมีจำนวนมาก และแพทย์นิยมสั่งจ่ายมากกว่าชนิดยาของอีกครั้งตู้ที่เหลือ ทำให้การจัดยาแต่ละใบสั่งแพทย์ คนจัดยาที่คุมครั้งตู้หลังหยิบยาให้คนไข้ตามใบสั่งแพทย์เสร็จก่อนคนที่รับผิดชอบหยิบยาในครั้งตู้แรกเสมอ และบ่อยครั้งที่ต้องนั่งรอเฉย ๆ ให้คนจัดยาคนแรกหยิบยาให้เสร็จ เพื่อเริ่มจัดยาตามใบสั่งแพทย์ของคนไข้รายถัดไปพร้อมกันอีกครั้ง

ดังนั้น จึงพัฒนากระบวนการโดยให้คนจัดยาทั้ง 2 คน รับผิดชอบจัดยาตามใบสั่งแพทย์ที่เรียงชื่อยาตามลำดับตัวอักษร โดยให้คนจัดยาคนที่ 1 เริ่มหยิบยาตามชื่อในใบสั่งจากบนลงล่าง (A → Z) และให้คนจัดยาคนที่ 2 เริ่มหยิบยาตามชื่อในใบสั่งจากล่างขึ้นบน (Z → A) ซึ่งจะทำให้ทั้ง 2 คน หยิบยาเสร็จในเวลาใกล้เคียงกัน จำนวนยาที่หยิบก็ใกล้เคียงกัน (ไม่มีใครต้องรอใคร) และจัดยาให้เร็วขึ้น

Create (C)

การสร้างกระบวนการเพิ่มเติมด้วยองค์ความรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

Create

- ปัญหา = พื้นที่น้ำท่วม ข้าวเสียหายทุกปี / ชาวบ้านไม่มีที่นาเป็นของตัวเอง
- นำต้นกล้าข้าวที่แข็งแรงระดับหนึ่งมาปลูกบนแพ กลายเป็นนาข้าวลอยน้ำ
- ทดลองมา 2 ปี แล้ว

ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร
สาขาการเกษตร ภาควิชาการเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวอย่าง

ชาวบ้านไม่มีที่นาเป็นของตัวเอง ส่วนที่มีก็มักเป็นพื้นที่น้ำท่วม ข้าวเสียหายทุกปี ต่อมาจึงได้ทดลองปลูกข้าวบนแพลอยน้ำ ทำให้ไม่ต้องใช้ที่ดิน ส่วนที่นาที่น้ำท่วมถึงเวลาน้ำมากก็ลอยขึ้นได้ ข้าวไม่เสียหาย

การพัฒนา Soft Skills ให้กับนักศึกษาด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

วิศวกรสังคม (Social Engineer)

ทักษะสำคัญของวิศวกรสังคม

- 1. ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย (นักคิด)
- 2. ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหา (นักสื่อสาร)
- 3. ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา (นักประสานงาน)
- 4. ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม (นักสร้างนวัตกรรม)

“กระบวนการพัฒนาทักษะวิศวกรสังคมให้กับนักศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ข้ามศาสตร์แบบลงมือปฏิบัติจริง (Multidisciplinary Active Learning) โดยใช้การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน (Social Lab Based) ผ่านการ Coaching ของคณาจารย์ต่างคณะ ต่างสาขา และปราชญ์ชาวบ้านเพื่อให้นักศึกษาต่างคณะ ต่างสาขา ร่วมดำเนินกิจกรรมแก้โจทย์ปัญหาเชิงพื้นที่ (Area Based) ด้วยตัวนักศึกษาเองตลอดกระบวนการ โดยมุ่งเป้าที่การสร้างนักศึกษาให้กลายเป็นบัณฑิตนักคิด นักสื่อสาร นักประสาน และนักสร้างนวัตกรรมชุมชน”

การขอรับการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานโครงการฯ

แบบเสนอโครงการวิศวกรรมสังคม

1. ชื่อโครงการ.....

2. อาจารย์ที่ปรึกษา .....

3. นักศึกษา

1. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

2. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

3. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

4. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

5. ชื่อ - สกุล สาขาวิชา

4. สภาพปัญหา/ความสำคัญของปัญหา

.....

.....

.....

.....

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ....

2. ....

3. ....

6. พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเป้าหมาย	ค่าเป้าหมาย
<i>(ใส่กิจกรรมตามแผน ดำเนินการ)</i>			

7. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน มิ.ย.					เดือน ก.ค.					เดือน ส.ค.		
	1 ¹	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3
1. จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ													
2. จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์กระบวนการ													
3. วิเคราะห์ใหม่ไลน์พัฒนาการ ใหม่ไลน์กระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ M.I.C													
4. วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์/ บริการ (อธิบายรายละเอียด)													
5. สรุปผลการดำเนินงาน (เข้าสู่คือ สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนสิงหาคม 2565)													

8. งบประมาณ (อิงระเบียบงบประมาณแผ่นดิน)

รายการ	งบประมาณ
1. ค่าตอบแทน (แยกตัวคุณ)	
2. ค่าใช้สอย (แยกตัวคุณ)	
3. ค่าวัสดุ (แยกตัวคุณ)	
รวม	

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ผลลัพธ์ (ใส่รายกิจกรรม ทั้งเชิงปริมาณ/ คุณภาพ)	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ)	วิธีการวัด (ระบุวิธีการวัดผลที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม)
1) จัดทำข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด)	ความสมบูรณ์ครบถ้วนของ ข้อมูลใหม่ไลน์พัฒนาการ

¹ สัปดาห์ที่ของเดือน

ผลลัพธ์ (ใส่รายการกิจกรรม ทั้งเชิงปริมาณ/ คุณภาพ)	ตัวชี้วัด (ระบุค่าเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ)	วิธีการวัด (ระบุวิธีการวัดผลที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม)
3) วิเคราะห์แนวโน้มพัฒนาการ ไลน์กระบวนการ เพื่อวิเคราะห์ M.I.C	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด)	ข้อมูลจากการวิเคราะห์ M.I.C
4) วิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์/ บริการ (อธิบายรายละเอียด)	นักศึกษามีทักษะ 4 C (C ตัวใด - อย่างไร)	ขั้นตอนหรือวิธีการพัฒนา ผลิตภัณฑ์/ บริการ

10. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (ต่อตัวนักศึกษา และ ชุมชน)

10.1 .....

ลงชื่อ .....

(.....)

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

เบอร์โทร.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้เสนอโครงการ

เบอร์โทร.....

ประกาศ
เปิดรับข้อเสนอโครงการ

ข้อกำหนดเบื้องต้น
อาจารย์ที่ปรึกษาที่ผ่านการอบรม
การอำนวยการที่ปรึกษาด้วย
กระบวนการวิศวกรสังคมไม่น้อย
กว่า ๑ คน นักศึกษาที่ผ่านการ
อบรมวิศวกรสังคมไม่น้อยกว่า
๕ คน จาก ๒ สาขาวิชา

**โครงการพัฒนา / ยกระดับผลิตภัณฑ์ /
บริการ / คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น**
ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม จำนวน 15 โครงการ
โครงการละไม่เกิน 50,000 บาท

ดาวน์โหลดแบบฟอร์ม
ข้อเสนอโครงการได้ที่ QR-Code

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ งานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
โทรศัพท์ 098 826 0226 ชัยมงคล 087 040 4542